SOLIDARITEIT
BEWEGING

Blitsverslag – Wapenskandaal 2.0

Aan Rusland met Liefde?

Inhoudsopgawe

Konteks 3
2022 Inval in Oekraïne 3
Sanksies teen Rusland 4
Moontlike wapenverkope aan Rusland deur Suid-Afrika 5
Gevolge 5
Ekonomie 5
AGOA 5
Handelsverbod 7
Polities 8
Regstegnies 11
Gevolgtrekking 14

Konteks

Die wortels van die konflik tussen Rusland en Oekraïne kan teruggevoer word na die Sowjet-era, toe Oekraïne 'n republiek binne die Sowjetunie was. Nadat die Sowjetunie in 1991 ontbind het, het Oekraïne sy onafhanklikheid verklaar, maar Rusland het 'n sterk invloed oor die land gehandhaaf, veral op die gebied van politiek en energie. Spanning tussen die twee lande het in 2014 toegeneem toe Oekraïne se pro-Russiese president, Wiktor Janoekowitsj, in 'n opstand omvergewerp is.

In die nasleep van Janoekowitsj se omverwerping het Rusland die Krim geannekseer, 'n skiereiland aan die Swartsee wat deel was van Oekraïne. Die anneksasie is wyd veroordeel deur die internasionale gemeenskap, maar Rusland het geargumenteer dat dit nodig was om die Russies-sprekende bevolking in die Krim te beskerm teen wat hy (Rusland) as 'n vyandige, anti-Russiese regering in Kiëf beskou het.

Die anneksasie van die Krim is gevolg deur 'n opstand in die ooste van Oekraïne, waar baie inwoners ook Russies praat en noue bande met Rusland het. Pro-Russiese separatiste het onafhanklike republieke in die Donetsk- en Loehansk-streke van Oekraïne verklaar, en gevegte het uitgebreek tussen die Oekraïense regeringsmagte en die separatiste.

Rusland word daarvan beskuldig dat hy militêre en finansiële ondersteuning aan die separatiste verleen het, maar dit het enige direkte betrokkenheid by die konflik ontken. Die konflik het tot die dood van duisende mense gelei en meer as 'n miljoen mense is verplaas.

2022 Inval in Oekraïne

Die situasie in Oekraïne het in laat 2021 vererger toe Rusland begin het om troepe en militêre toerusting op die grens met Oekraïne te ontplooi. Rusland het beweer dat die opbou deel was van 'n militêre oefening, maar baie lande, insluitend Oekraïne en die Verenigde State, het dit as 'n moontlike voorspel tot 'n inval beskou.

Op 24 Februarie 2022 het Rusland 'n volwaardige inval van Oekraïne geloods. Die Russiese weermag het vinnig in Oekraïnse grondgebied gevorder, waar hulle verskeie belangrike stede en dorpe ingeneem het. Die inval het gepaard gegaan met 'n massiewe kuber-aanval op die Oekraïnse infrastruktuur, insluitend energie- en vervoerstelsels.

Die internasionale gemeenskap het die inval veroordeel en ekonomiese sanksies teen Rusland opgelê. Die Verenigde State en sy bondgenote het ook militêre hulp aan Oekraïne verskaf, insluitend wapens en opleiding. Ten spyte van hierdie bystand was die Oekraïnse magte aanvanklik oorweldig deur die Russiese weermag.

In die weke en maande wat gevolg het, het die konflik voortdurend geëskaleer. Die Russiese weermag het hewige weerstand van die Oekraïnse magte ondervind, en albei kante het swaar verliese gely. Die konflik het ook 'n verwoestende impak op burgers gehad, met baie wat hul huise moes verlaat en gesukkel het om basiese benodigdhede soos kos en mediese sorg te bekom.

Met die voortgesette konflik het die diplomatieke pogings om die situasie op te los, versterk. In Maart 2022 het die Verenigde State en Rusland gesprekke in Genève, Switserland, gevoer, maar hulle het nie 'n ooreenkoms bereik nie. In Julie 2022 het leiers van die Groep van Sewe (G7) 'n krisisberaad in Duitsland gehou, waar hulle Rusland gemaan het om sy troepe uit Oekraïne te onttrek en om betekenisvolle gesprekke met die Oekraïnse regering te begin.

Ten spyte van hierdie pogings het die konflik geensins beweeg na ‘n oplossing toe nie. In Augustus 2022 het Oekraïnse magte 'n teenaanval geloods, waar hulle verskeie stede en dorpe uit Russiese beheer herower het. Die Russiese weermag het egter met ‘n verskerping van lug- en artillerie aanvalle gereageer, wat groot skade en burgerlike verliese veroorsaak het.

Tans sleep die konflik steeds voort, met beide kante wat geen teken toon van verslapping nie. Die situasie bly 'n groot brandpunt in internasionale betrekkinge. Noodwendig word die wêreld weereens verdeel tussen twee groot pole, met verskeie state wat Rusland steun maar die meerderheid Westerse state wat aan Oekraïne se kant in die oorlog verkeer.

Sanksies teen Rusland

Die Verenigde State en ander lande het 'n wye reeks ekonomiese sanksies teen Rusland ingestel in reaksie op die 2022-inval van Oekraïne deur Russiese magte. Die sanksies was bedoel om Rusland te straf vir sy aggressiewe optrede en om verdere aggressie in die gebied te voorkom.

Die Verenigde State en sy bondgenote het 'n aantal individue en entiteite wat na bewering betrokke was by die inval en daaropvolgende besetting van die Oekraïne, geteiken. Die sanksies sluit in bates van prominente Russiese politici en besigheidsmanne wat gevries word, 'n algehele reisverbod, en beperkings op toegang tot finansiële markte met Rusland wat van die SWIFT-stelsel afgesny is. Die Verenigde State het ook militêre samewerking en wapenverkope aan Rusland opgeskort, en die uitvoer van sekere tegnologiese goedere na Rusland verbied.

Die Europese Unie het ook soortgelyke maatreëls teen Rusland opgelê wat sleutelsektore van die Russiese ekonomie, insluitend energie, finansies en verdediging, teiken. Die sanksies het 'n beduidende ekonomiese impak op Rusland gehad, met die land se ekonomie wat ly onder inflasie, resessie, en 'n skerp daling in die waarde van sy geldeenheid.

Ten spyte van die impak van die sanksies het Rusland min teken van terugtrekking getoon, met sy voortgesette besetting van dele van die Oekraïne. In reaksie hierop het die Verenigde State en sy

bondgenote hul sanksies voortgesit en is meer individue en entiteite wat na bewering betrokke was by die konflik, geteiken.

Moontlike wapenverkope aan Rusland deur Suid-Afrika

Binne hierdie storm van sanksies het Suid-Afrika glo wapens aan Rusland verkoop deur dit op die Lady R, 'n Russiese vragskip wat in Simonstad vasgemeer was in Desember 2022, te laai.

Hierdie plofbare aantygings is op 11 Mei 2023 tydens 'n mediakonferensie gemaak deur die Amerikaanse ambassadeur in Suid-Afrika, Ruben Brigety.[1]

Brigety het herhaaldelik genoem dat hierdie moontlike oortreding in 'n geweldig ernstige lig beskou sal word deur die VSA. Dit volg op Janet Yellen wat Suid-Afrika vroeër gewaarsku het dat lande wat die sanksies teen Rusland probeer verontagsaam optrede kan verwag wat hard en vinnig sal volg.[2]

In antwoord op die vraag oor die betroubaarheid van die intelligensie het Brigety gestel dat hy sy lewe daarop sal waag dat dit akkuraat is.[3]

Die ANC-regering se reaksie was nie om te ontken dat wapens of ammunisie verskaf is nie, maar veel eerder om te noem dat daar eers 'n ondersoek geloods moet word ten einde presies uit te pluis wat gebeur het met die Lady R se vrag. [4]

Gevolge

Indien Suid-Afrika wel die sanksies teen Rusland verbreek het, is daar geweldige gevolge wat kan volg, veral op die gebied van die politiek en die ekonomie.

Ekonomie

AGOA

Suid-Afrika is onder die AGOA-ooreenkoms verreweg die VSA se grootste handelsvennoot in Afrika. Naas Mauritius is ons ook die tweede grootste beleggingsbestemming vir die VSA.[5]

In 2022 was totale uitvoere na die VSA volgens die SAID[6] in 2022 meer as R178 miljard. In dieselfde jaar het ons ook invoere ten bedrae van R134 miljard vanuit die VSA gehad. Die meeste handel tussen Suid-Afrika en die VSA word deur die AGOA-ooreenkoms gedek.

In 2022 het Suid Afrika uitvoere van R4,6 miljard na Rusland gehad en invoere van net meer as R9 miljard gehad. Uitvoere na Oekraïne was amper R500 miljoen en invoere van Oekraïne was net meer as R600 miljoen.

---

[1] https://apnews.com/article/russia-weapons-arms-south-africa-e89bac38997f240655ddf5d892e44f85
[2] https://www.wsj.com/articles/janet-yellen-warns-south-africa-about-breaching-russia-sanctions-11674828642
[3] https://www.theguardian.com/world/2023/may/11/us-accuses-south-africa-of-providing-arms-to-russia-reports
[4] https://www.sabcnews.com/sabcnews/update-ramaphosa-calls-for-inquiry-into-russia-sa-arms-allegations-to-take-its-course/
[5] https://agoa.info/about-agoa.html
[6] https://www.sars.gov.za/customs-and-excise/trade-statistics/reports/

Wat Suid-Afrika se handelsvennote betref, is Sjina vir beide in- en uitvoere die grootste. Die VSA is egter die tweede grootste bestemming vir Suid-Afrikaanse uitvoere, met 8,37% van ons uitvoere wat daarheen gaan, teenoor Sjina wat 11,49% daarvan neem. Wat invoere betref is die VSA die derde grootste verskaffer, met 6,43% van ons invoere wat van daar afkomstig is.[7] Suid-Afrika is dus uiters afhanklik van handel met die VSA. As ons verder in ag neem dat ons 'n positiewe handelsbalans met die VSA handhaaf, anders as met die meeste van ons ander groot handelsvennote, help hierdie verhouding ook om die rand te stabiliseer.

Tabel 1 - RSA uitvoere en invoere na die VSA 2022

SOUTH AFRICAN EXPORTS FOR JANUARY TO DECEMBER 2022	
Section Description	**United States**
Live animals	R 887,130,787
Vegetables	R 4,466,362,522
Animal or vegetable fats	R 29,645,590
Prepared foodstuffs	R 3,864,148,246
Mineral Products	R 10,931,686,740
Chemicals	R 12,395,819,272
Plastics & Rubber	R 1,789,999,997
Raw hides & leather	R 254,866,290
Wood Products	R 151,553,297
Wood pulp & paper	R 444,867,415
Textiles	R 476,040,657
Footwear	R 67,707,378
Stone & Glass	R 569,012,446
Precious Metal	R 84,207,986,475
Products Iron & Steel	R 25,287,412,916
Machinery	R 11,347,859,173
Vehicles aircraft & vessels	R 19,079,818,480
Photographic & medical equipment	R 782,916,195
Toys & Sport apparel	R 377,771,016
Works of art	R 438,315,907
Other unclassified goods	R 159,395,809
Equipment Components	R 2,542,558
	R 178,012,859,166

SOUTH AFRICAN IMPORTS FOR JANUARY TO DECEMBER 2022	
Section Description	**United States**
Live animals	R 986,309,603
Vegetables	R 987,510,780
Animal or vegetable fats	R 32,669,741
Prepared foodstuffs	R 1,671,123,344

[7] https://wits.worldbank.org/CountrySnapshot/en/ZAF

Mineral Products	R 10,303,160,133
Chemicals	R 18,718,741,554
Plastics & Rubber	R 5,981,439,765
Raw hides & leather	R 32,950,836
Wood Products	R 261,093,585
Wood pulp & paper	R 29,587,011,654
Textiles	R 748,195,167
Footwear	R 39,978,216
Stone & Glass	R 1,085,027,639
Precious Metal	R 575,536,961
Products Iron & Steel	R 2,459,323,058
Machinery	R 27,381,437,121
Vehicles aircraft & vessels	R 16,912,860,404
Photographic & medical equipment	R 8,578,203,144
Toys & Sport apparel	R 750,562,481
Works of art	R 48,579,148
Other unclassified goods	R 308,941,420
Equipment Components	R 6,544,242,182
	R 133,994,897,936

As Suid-Afrika uit AGOA geskop word, sal ons ten beste invoerbelastings betaal. Die gemiddeld is ongeveer 1,5%, maar ons sal in alle waarskynlikheid hoër belastings betaal, soos in die geval van ander Afrikalande wat nie deel van AGOA is nie. Swaziland betaal ‘n gemiddelde invoerbelasting van 14,8%, Lesotho 13,9% en Malawi betaal 23,8% . Dit is afhanklik van die produkte wat uitgevoer word, en Suid-Afrika produseer oor die algemeen produkte wat aan uiters hoë tariewe onderworpe is, sou ‘n vryehandelsooreenkoms wegval.

Handelsverbod

Die VSA stel ook relatief maklik ‘n handelsverbod in teen lande wat verdrae verbreek en sanksies omseil. Van die lande op hierdie lys is Irak, Kuba, Iran, Sirië, die Demokratiese Republiek van die Kongo, Zimbabwe, Liberië, Venezuela, Noord-Korea en Eritrea. Sjina, Rusland en Venezuela is ook aan ‘n gedeeltelike verbod onderworpe, veral wat handel in wapens betref. Ten beste beteken so ‘n verbod dat daar vir elke transaksie om ‘n lisensie aansoek gedoen moet word. Ten slegste word alle handel met so ‘n land verbied.

Ongeag watter aksies teen Suid-Afrika geneem word, sal die gevolge uiters negatief wees. ‘n Algehele verbod sal beteken dat Amerikaanse toebehore en masjinerie in Suid-Afrika ondiensbaar sal word omdat onderdele daarvoor nie ingevoer kan word nie, of via ander lande ingevoer sal moet word, wat enorme koste meebring. As streng lisensievoorwaardes ingestel word sal uitvoerders lisensiekoste en algemene tariewe moet betaal, wat in sommige gevalle sal beteken dat uitvoere na die VSA nie meer haalbaar of lonend is nie.

Tans beteken elke R418 000 in BBP een werksgeleentheid in Suid-Afrika. As uitvoere na die VSA wegval sal dit beteken dat 42 5000 werksgeleenhede in die slag bly. Die uitkringeffek daarvan sal veel groter wees. Daar is al bereken dat 66 000 plaaslike werksgeleenthede direk met die AGOA-

ooreenkoms verband hou. Dit beteken dat selfs ‘n minder gunstige handelsomgewing daardie poste in gedrang bring. Ten beste sal hul werk in gedrang kom, en op die ergste sal ongeveer ‘n halfmiljoen mense hul werk kan verloor.

Die moontlike impak van ‘n handelsverbod sal wees om Suid-Afrika se ware werkloosheidskoers (Ontmoedigde werksoekers tesame met werkloses) te verhoog vanaf 41% na 43% - wat Suid-Afrika weer op koers plaas om werkloosheidsvlakke te tref wat laas tydens die grendeltyd gesien is.

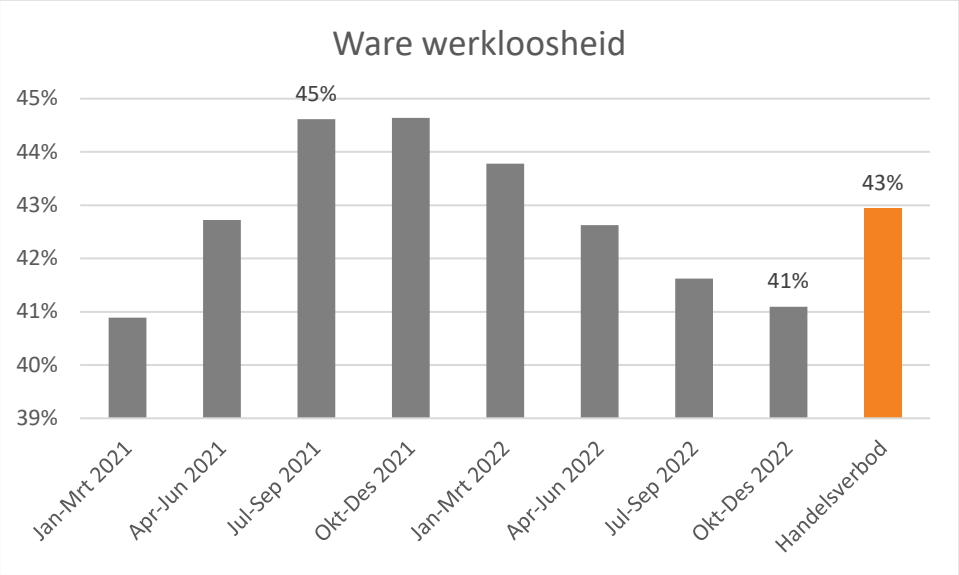

Figuur 1 - Moontlike impak op werkloosheid van handelsverbod[8]

Polities

Suid-Afrika het die afgelope drie dekades ‘n unieke posisie van voorreg en geleentheid in ons verhouding met die Weste gehad. Westerse lande het in terme van beleggings, handelsgeleenthede maar ook diplomatieke geleenthede en bande ‘n groot premie op die verhouding met Suid-Afrika geplaas.

Dit het ingesluit die AGOA-wetgewing in die VSA, gunstige handelsooreenkomste met die EU en ook sterk aanmoediging vir maatskappye in die VSA en Europa om in Suid-Afrika te belê.

Op politieke en diplomatieke vlak het Suid-Afrika keer op keer voorkeurbehandeling in Afrika gekry deur na onder andere G7-berade genooi te word, altyd bo-aan die lys van Afrikabesoeke deur staatshoofde uit Westerse lande te wees en deur die spreekwoordelike poort na Afrika vir Westerse politici te wees.

Suid-Afrika se presidente, Mandela, Mbeki, Zuma en Ramaphosa, is almal op staatsbesoeke na Westerse lande genooi waar die rooi tapyt altyd uitgerol is.

Die rede hiervoor is dat die Weste oortuig was daarvan dat die ANC die nodige hervormings sou deurvoer om uiteindelik ‘n liberale, pro-Westerse vryemark-demokrasie in Afrika te word. Sou SA as magtigste ekonomie en politieke rolspeler in Afrika kon voorloop met ekonomiese en politieke hervormings sou die land ander Afrikalande kon saamneem om uiteindelik die hele kontinent in die regte rigting te stuur.

[8] StatsSA se QLFS2022:4 asook eie berekeninge

Die hoop vir bogenoemde was tot so onlangs soos vyf jaar gelede nog baie sterk by die EU en by die Amerikaanse regering. Dit het egter die afgelope tyd volledig vervaag en Suid-Afrika word sedert die Zondo-kommissie se werk, die voortdurende beurkragprobleme, die opstande en geweld van twee jaar gelede in KwaZulu-Natal, voortdurende misdaadprobleme en die afgelope 14 maande Suid-Afrika se posisie teenoor primêr Rusland maar ook sekondêr China, as 'n land wat in die verkeerde rigting beweeg en wat toenemend risiko's vir Westerse belange, veral in Afrika, maar ook binne internasionale instellings soos die VN, inhou, beskou.

Die vlootoefeninge vroeër vanjaar aan SA se ooskus, SA se onwilligheid om die oorlog in Oekraïne te veroordeel terwyl 'n meerderheid van Afrika-lande dit toenemend wel doen en nou ook bewerings oor wapenverkope aan Rusland kan as die strooi wat die kameel se rug breek beskou word.

Japan het reeds in April besluit om SA nie na die G7-beraad vanjaar te nooi nie en die Amerikaanse Huis van Verteenwoordigers se komitee vir buitelandse sake is besig met 'n omvattende oorsig oor die verhouding tussen die VSA en SA. Talle Westerse staatshoofde en senior regeringslui het SA die afgelope 14 maande besoek. Die gevoel in Brussel en Washington is nou dat dit nie geslaagd was nie en dat Suid-Afrika besig is om homself by Rusland, China en Iran te skaar. Die hersiening van verhoudinge tussen die Weste en Suid-Afrika sal oor die volgende weke versnel en wat onlangs nog as die onmoontlike beskou is, soos sanksies teen Suid-Afrika, kan nou oorweeg word.

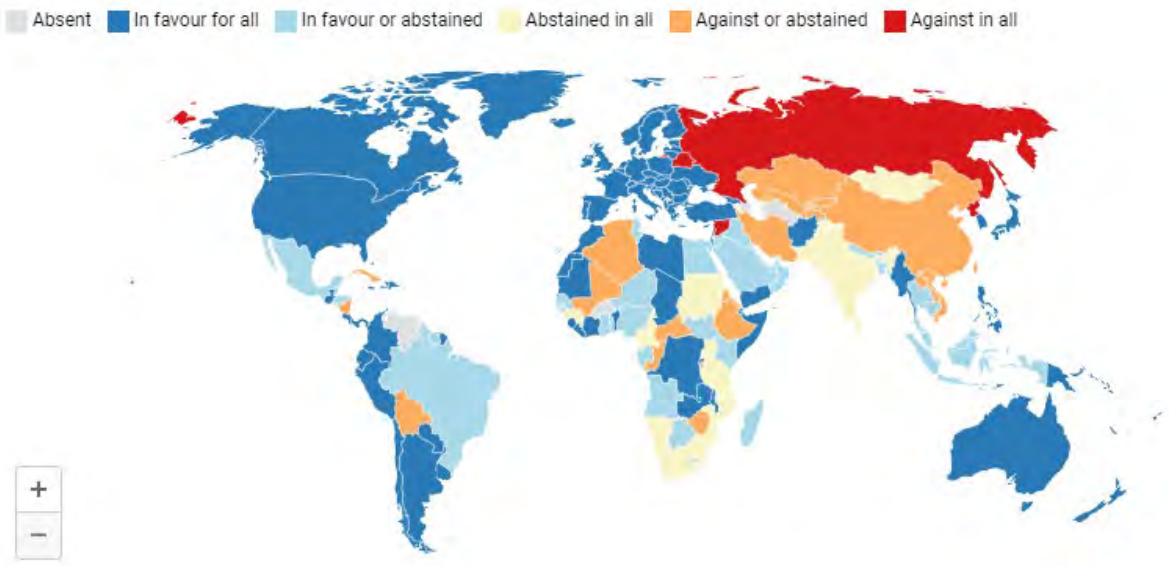

Figuur 2 - Ondersteuning vir spesiale VN resolusies rondom die Rusland-Oekraïne oorlog[9]

Suid-Afrika bevind homself toenemend internasionaal geïsoleer weens sy volharding om nie Rusland se inval in Oekraïne te veroordeel nie – met die moontlike wapenverkope aan Rusland sal Suid-Afrika homself weereens as die muishond van die wêreld bevind.

Dit ondenkbaar dat die VSA se ambassadeur aan Suid-Afrika, Reuben Brigety, die aantygings sou kon maak sonder dat daar besonder goeie intelligensie en goedkeuring vanaf die Withuis ontvang is nie. Al hierdie feite dui op 'n wesenlike skuif in die VSA se siening van Suid-Afrika en dan spesifiek die ANC-regering. Brigety wat verbatim aanhaal uit ANC-beleidskonferensiedokumente[10] wat teen die VSA uitvaar, dui op 'n besliste skuif in die VSA se hantering van Suid-Afrika se regering.

[9] https://www.aljazeera.com/news/2023/2/16/mapping-where-every-country-stands-on-the-russia-ukraine-war
[10] https://www.timeslive.co.za/news/south-africa/2023-05-11-hostile-anc-ignores-washington-attempts-for-dialogue-us-ambassador-to-sa/

Regstegnies

Wapenuitvoere in Suid-Afrika word streng gereguleer met geen wapenuitvoere, hetsy privaat of vanaf die regering, wat mag plaasvind sonder dat 'n permit van die Nasionale Konvensionele Wapenbeheerkomitee (NKW) verkry is nie. Die komitee is in die lewe geroep deur die Nasionale Konvensionele Wapenbeheerwet van 2022.[11]

Indien enige wapens uitgevoer wil word, is die uitvoerder wettig verplig om eers aansoek te doen by die NKW. Artikel 15 van die betrokke wetgewing stipuleer verskeie maatstawwe waaraan voldoen moet word alvorens die komitee 'n permit mag uitreik:

Guiding principles and criteria

15. When considering applications contemplated in section 14 the Committee must—

(a) assess each application on a case-by-case basis;

(b) safeguard the national security interests of the Republic and those of its allies;

(c) avoid contributing to internal repression, including the systematic violation or suppression of human rights and fundamental freedoms;

(d) avoid transfers of conventional arms to governments that systematically violate or suppress human rights and fundamental freedoms;

(e) avoid transfers of conventional arms that are likely to contribute to the escalation of regional military conflicts, endanger peace by introducing destabilising military capabilities into a region or otherwise contribute to regional instability;

(f) adhere to international law, norms and practices and the international obligations and commitments of the Republic, including United Nations Security Council arms embargoes;

(g) take account of calls for reduced military expenditure in the interests of development and human security;

(h) avoid contributing to terrorism and crime;

(i) consider the conventional arms control system of the recipient country and its record of compliance with end-user certificate undertakings, and avoid the export of conventional arms to a government that has violated an end-user certificate undertaking;

(j) take into account the inherent right of individual and collective self-defence of all sovereign countries in terms of the United Nations Charter; and

(k) avoid the export of conventional arms that may be used for purposes other than the legitimate defence and security needs of the government of the country of import.

Tydens normale verslaggewing aan die parlement op 24 November 2022 het die hoof van die Sekretariaat van die NKW, adv. Ezra Jele, verslag gedoen dat daar ongeveer R2,8 miljard se wapenuitvoere tans in die burokratiese proses vasgevanglê.[12]

Belangriker vir huidige doeleindes is die lys van lande waarna hierdie wapens uitgevoer moes word:

[11] https://www.gov.za/sites/default/files/gcis_document/201409/a41-020.pdf
[12] https://pmg.org.za/committee-meeting/36123/

Tabel 2 - State waarna wapens wettig uitgevoer kan word[13]

TRANSFERS – IN CONTEXT

COUNTRY	VALUE OF EXPORTS (AS AT 24 NOV 2022	NO PERMITS	VALUE ON HOLD (AS AT 24 NOV 2022)	NO PERMITS ONHOLD
KSA	R 37,443,100.00	9	R505.5M	3
UAE	R 2,934,934,040.00	59	R1.45B	3
TURKEY	R 2,,017,577,253.00	18	R10.6M	3
POLAND	R 0.00	0	R893.9M	1
CATEGORY	**DESCRIPTION**			
A	Comprising sensitive controlled items that could cause heavy personnel casualties and/or major damage and destruction to materiel, structures, objects and facilities. This will include fighter aircrafts, submarines, explosives, missiles, bombs, artillery guns, tanks and weapons with a calibre of 12,7mm (0, 5 inch) and larger.			
B	Comprising all types of handheld and portable assault controlled items of a calibre smaller than 12,7mm (0,5 inch). This will include assault rifles, pistols, machine guns and ammunition for the weapons.			

Dit is besonder duidelik dat daar geen amptelike permit vir die uitvoer van wapens na Rusland is nie.

Indien enige wapens dus uitgevoer is na Rusland, sal dit binne Suid-Afrikaanse wetgewing onwettig wees. Ingevolge bestaande wetgewing is die straf vir onwettige handel van wapens sonder die nodige permitte, 'n boete of tronkstraf van tot 25 jaar.[14]

[13] https://pmg.org.za/files/221124JOINT_STANDING_COMMITTEE_ON_DEFENCE_ANNUAL_Q3_2022_FINAL_2022.pptx
[14] https://www.gov.za/sites/default/files/gcis_document/201409/a41-020.pdf

Offences and penalties

24. (1) A person is guilty of an offence if he or she—

(a) trades in conventional arms in contravention of section 13;

(b) fails to comply with or contravenes any specification or condition stated in a permit issued to that person or fails to comply with any condition of an end-user certificate;

(c) furnishes any false information in complying with a request in terms of section 22 or refuses to submit any information required in terms of that section;

(d) contravenes section 23(3);

(e) hinders or obstructs any inspector of the Inspectorate in the performance of any function in terms of this Act;

(f) knowingly makes any false statement regarding a matter regulated in terms of this Act to any competent authority;

(g) pretends to be an official of a competent authority or a person authorised by such competent authority;

(h) refuses or fails to comply with any lawful request or order of a competent authority in terms of this Act;

(i) purports to transfer a permit; or

(j) fails to disclose an interest as required by section 25.

(2) Any person convicted of an offence contemplated in subsection (1) is liable—

(a) in the case of an offence referred to in subsection (1)*(a)* and *(b)*, to a fine, or to imprisonment for a period not exceeding 25 years, or to both such fine and imprisonment;

Indien wapens dus wel aan Rusland verskaf is, verbreek Suid-Afrika se regering dus nie net internasionale sanksies nie, maar ook plaaslike wetgewing wat betref die handel en uitvoer van wapens.

Gevolgtrekking

Indien bevind word dat Suid-Afrika wel wapens aan Rusland gelewer het wat via die vragskip Lady R, verskeep is, sal dit wesenlike en vernietigende gevolge vir die gemiddelde Suid-Afrikaanse burger inhou.

Die dwaasheid daarvan om duistere transaksies met ‘n weglaatbaar klein handelsvennoot (Rusland) te doen ten koste van ‘n handelsooreenkoms met die tweede grootste handelsvennoot (VSA) kan net deur ideologiese besluitneming verklaar word.

Niks van so reëling is gesetel in die ekonomiese, politiese of regstegniese werklikhede waaraan Suid-Afrika verbonde is nie.

Ongelukkig blyk ideologiese besluitneming nie vreemd vir die ANC-regering te wees rondom buitelandse beleid, spesifiek met betrekking tot Rusland, nie.

Suid-Afrika het gesamentlike vlootoefeninge met Rusland en Sjina gehou, ten spyte van enorme internasionale kritiek en druk.

So ook het Suid-Afrika die Russiese minister van buitelandse sake, Sergei Lavrov, hartlik ontvang so onlangs as Januarie 2023.

Dan ook is Suid-Afrika tans in ‘n proses besig om die Russiese president, Wladimir Poetin, in Augustus te ontvang in weerwil van internasionale verdrae wat vereis dat Suid-Afrika hom moet arresteer.

Gegewe hierdie konteks is die regering se reaksie een wat wesenlike kommer skep oor die moontlikheid van so transaksie. President Ramaphosa het nie sterk dit ontken nie, maar eerder gemaan dat die VSA diplomatiek op verkeerde wyse bedryf.

In kort – die ANC se reaksie spreek van ‘n regering wat uitgevang is eerder as onskuldig is.

Wat duidelik uit die ANC se buitelandse beleid spreek is dat ideologie die primêre dryfveer is daaragter. Helaas het ekonomiese sanksies en ander internasionale vorme van druk nie ‘n wesenlike impak op ‘n regering wat so ideologies ingestel is nie.

Ekonomiese strawwe gaan eerder die breër Suid-Afrikaanse bevolking straf, wat reeds onder beurtkrag en rekord werkloosheid gebuk gaan. Die blote feit dat beurtkrag meer as ‘n dekade en ‘n half plaasvind sonder wesenlike vordering in die soeke na ‘n oplossing, dui op ‘n ANC-regering wat nie besonders vatbaar is vir ekonomiese druk op staatvlak nie. Al wat moontlik kan werk is as die druk nie deur die Suid-Afrikaanse staat nie, maar deur individuele rolspelers in die Suid-Afrikaanse staat gevoel word.

Indien Suid-Afrika wel internasionale sanksies verbreek het, sal dit die kroon span op die ANC se totale mislukking as regering. Nie net het die ANC dan op plaaslike vlak totaal misluk nie, maar ook internasionaal die amper ondenkbare reggekry en Suid-Afrika weer tot op die rand van sanksies gesleep.

Onder die ANC-regering het Suid-Afrika dan ‘n volle omwenteling van wonderkind tot wrakstuk voltooi.